

این کشور قرار ندارد، بلکه از تسلط آن بر اکوسیستم اقتصادی و فناوری مورد نیاز برای استخراج و فرآوری آنها ناشی می‌شود. قابل توجه است که از این مواد معدنی حیاتی برای اهداف صنعتی پیشرفته متنوعی با فناوری بالا از جمله تولید آهنرباهای مخصوص برای خودروها، هوابیماها و دیگر فناوری‌های پیشرفته استفاده می‌شوند.

در مناقشه چین و ژاپن بر سر اراضی در سال ۲۰۱۰، چین از قبل تهدید کرد تا صادرات مواد نادر خاکی به ژاپن را قطع می‌کند اما ابزارهای لازم برای بهره‌برداری سیستماتیک از این نقطه مقابله را نداشت. چین پس از آنکه با تهدید بهره‌برداری از نقاط مقابله از سوی آمریکا مواجه شد، از راهکارهای آمریکا تقلید کرد. در سال ۲۰۲۰، یکن قانون کنترل صادرات را وضع کرد که برای آلمان‌های اساسی سیستم آمریکا هدف جدیدی را تعریف می‌کرد. این امر در سال ۲۰۲۴ با قوانین جدید که استخراج محصولات دوگانه را محدود می‌کرد ادامه پیدا کرد، چین در کوتاه‌مدت سازوکار بوروکراتیکی را ایجاد کرد تا نقاط مقابله را به مزیتی عملی تبدیل کند. چین همچنین به این نتیجه رسید در جهانی که از وابستگی متقابل به‌عنوان سلاح استفاده می‌شود، قدرت نه از در اختیار داشتن کالاهای اساسی قابل جایگزین بلکه از کنترل فناوری می‌آید. همانطور که آمریکا صادرات تجهیزات و سخت‌افزار تولید ترشه‌ها را محدود کرد، چین هم محدودیتی بر صادرات تجهیزات لازم برای فرآوری مواد معدنی نایاب اعمال کرد. این سیستم‌های نظارتی پیچیده نه‌تنها اختیار بیشتری برای کنترل ایجاد می‌کنند بلکه اطلاعات مهم درباره اینکه چه کسی چه چیزی می‌خرد را به‌دست می‌آورد و در نتیجه می‌تواند نقاط مقابله کشورهای دیگر را با ظرافت بیشتری هدف قرار دهد.

این همان دلیلی است که تولیدکنندگان آمریکایی و اروپایی در ماه ژوئن خود را در محصه‌ای گرفتار می‌دیدند. چین از سیستم جدید کنترل صادرات خود نه‌تنها برای انتقام از ترامپ بلکه برای فشار بر اروپا و دلسرد کردن آن از طرفداری از آمریکا استفاده کرد. تولیدکنندگان خودروهای آلمانی مثل مرسدس بنز و بی‌ام‌و به‌اندازه رقبای آمریکایی خود نگران بودند که خط تولید آنها بدون آهنرباهای مخصوص متوقف شود. وقتی که ایالات متحده و چین به یک توافق مشروط رسیدند، ترامپ در شبکه اجتماعی تروث سوشال اعلام کرد که «چین آهنربای نئودیمیم و گروته‌س مواد نادر خاکی لازم را به‌صورت پیش‌پرداخت تامین می‌کند» به این معنی که فوریت تهدید برای اقتصاد آمریکا را تشخیص داده است. مشکل درازمدت چین این است که دولتش بسیار قدرتمند و بسیار علاقه‌مند است که برای اهداف منحصرآ سیاسی در اقتصاد داخل کشور مداخله کند، در سرمایه‌گذاری مانع‌تراشی کند و احتمالاً ابتکار را خفه کند. با این حال، چین می‌خواهد در کوتاه‌مدت ظرفیت حیاتی خود برای اعمال مجدد محدودیت‌ها که در صورت لزوم برای مقاومت در برابر درخواست‌های بیشتر آمریکا به کار می‌آیند، گسترش دهد.

ایالات متحده حالا با یک گزینه روبه‌رو است: جهانی که در آن زورگویی تهاجمی آمریکا و افسول هژمونی آن یکدیگر را تقویت می‌کنند یا جهانی که در آن واشنگتن از سوءاستفاده از قدرت‌های یکجانبه خود دست می‌کشد و خود را با سایر کشورهای لیبرال همسو می‌کند. چندی پیش، مقامات آمریکایی و بسیاری از روشنفکران، عصر استفاده از وابستگی متقابل به‌عنوان سلاح را با عصر هژمونی آمریکایی یکسان می‌دانستند. چنین فرضیاتی حالا منسوخ به‌نظر می‌رسند زیرا کشورهای دیگر نیز به این سلاح‌ها دست پیدا می‌کنند. همانند عصر هسته‌ای، آمریکا باید از یکجانبه‌گرایی دوری کند و به سمت تنش‌زدایی و کنترل تسلیحات و شاید در درازمدت به‌سمت بازسازی یک اقتصاد جهانی وابسته بر پایه‌های محکم‌تر حرکت کند. عدم انجام این کار هم امنیت و هم رفاه آمریکا را در معرض خطر قرار خواهد داد.

نکرد و در هفته‌های آخر، طرحی به‌شدت جاه‌طلبانه را اعلام کرد که بر اساس آن جهان به سه دسته تقسیم می‌شود: آمریکا و چند تا از کشورهای دوست و نزدیک به‌عنوان الیت منتخب، اکثریت بزرگی از کشورها در میانه و تعداد کمی از کشورهای متخاصم سرسخت که در پایین هرم قرار می‌گرفتند.

ایالات متحده و شرکای نزدیکش از طریق کنترل صادرات، دسترسی خود به نیمه‌های‌هایی را که برای آموزش قدرتمندترین و جدیدترین «وزنه‌ها»-موتورهای ریاضی که مدل‌های پیشرفته را هدایت می‌کنند- مورد استفاده قرار می‌گرفتند، حفظ کردند و هم‌زمان دسترسی کشورهای رقیب آمریکا را قطع می‌کردند. بیشتر کشورها مجبور می‌شدند به محدودیت‌های عمومی تن دهند. اگر این شیوه عملی بود، مزیت درازمدت آمریکا در هوش مصنوعی را تضمین می‌کرد. با اینکه دولت ترامپ این طرح کلی تکنokrati عظیم را کنار گذاشته، اما قطعاً هدف تسلط آمریکا و کنترل خود بر ابزارهای مهم اقتصادی را نادیده نگرفته است. مشکل ایالات متحده این است که دیگران هم بیکار ننشسته‌اند، آنها هم در حال ساخت ابزارهای اقتصادی و نهادی برای مقاومت هستند.

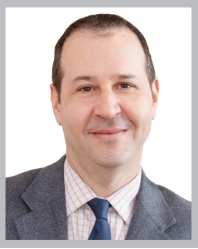
▼ عاقبت کار خود را دیدن

چندین سال است که رویکرد استفاده از وابستگی متقابل به عنوان سلاح در حال گسترش است و حالا برای مقابله با قدرت آمریکا به‌کار گرفته می‌شود. باینکه چین و اتحادیه اروپا از خطرانی که مرتکب می‌شوند آگاه‌اند، اما تلاش می‌کنند تا آسیب‌پذیری‌های خود را تقویت کنند و از آسیب‌پذیری‌های دیگران هم سوءاستفاده کنند. برای قدرت‌های بزرگ مثل آمریکا، شناسایی نقاط مقابله کلیدی اقتصادی کافی نیست. لازم است که یک سازوکار دولتی ایجاد شود که می‌تواند اطلاعات کافی برای درک مزایا و خطرات فوری را جمع‌آوری کند و سپس از این اطلاعات استفاده کند. رویکرد چین با تحت‌فشار قرار دادن آسیب‌پذیری‌های آمریکا برای اجبار به آمدن این کشور به پای میز مذاکره، دارد نتیجه می‌دهد. برعکس، ضعف‌های نهادهای داخلی اروپا تردیدهایی را برای کشورهای این قاره ایجاد می‌کند و آن را در شرایط خطرناکی مقابل ایالات متحده و چین قرار می‌دهد.

افشاگری ادوارد اسنودن، پیمانکار آژانس امنیت ملی آمریکا در سال ۲۰۱۳ از شیوه‌های نظارتی آمریکا هم میزان کنترل آمریکا را به چین نشان داد هم سازوکار دوران جدید. پیش از این، یکن استقلال فناوری را به‌عنوان هدف مهم درازمدت می‌دید. پس از اسنودن، چین وابستگی به فناوری آمریکا را تهدید کوتاه‌مدت فوری می‌دید. همانطور که تحقیقات ما با پلی‌نگ تن و مارک دالاس، دانشمندان سیاسی نشان می‌دهد، رسانه دولتی چین گزارش‌هایی از نقش حیاتی «امنیت اطلاعات» و «حق حاکمیت بر داده‌ها» در امنیت ملی چین ارائه داد. هشدار واقعی در دولت اول ترامپ اتفاق افتاد. رئیس‌جمهور آمریکا تهدید کرد دسترسی کمپانی ZTE، شرکت بزرگ ارتباطات چینی به فناوری آمریکا را قطع می‌کند و سپس از کنترل صادرات به‌عنوان ابزاری علیه شرکت هواوی استفاده می‌کند؛ شرکتی که آمریکا آن را تهدیدی فوری و عامل نفوذ در حوزه فناوری و امنیت ملی نشان می‌داد. رسانه دولتی چین تمرکز خود بر خطرهای ناشی از «نقاط مقابله» و نیاز به «اتکا به خود» را آغاز کرده است. چنانچه حزب کمونیست چین «سیستم سراسری» را برای تضمین استقلال فناوری چین ایجاد کرد، و خواستار «پیشرفت‌های غیرمنتظره در فناوری‌ها و محصولات «نقاط مقابله اصلی» شد، این ترس‌ها به اقدامات سیاسی تبدیل شدند. چین همچنین به اینکه چگونه می‌تواند از مزیت‌های خود در استخراج و فرآوری عناصر نادر خاکی استفاده کند، جایی که با خروج آمریکا و دیگر شرکت‌ها از بازار توانست نفوذ خود را به‌دست آورد، فکر کرد. قدرت چین در این حوزه، نه‌تنها از یک منوپولی ساده در مواد معدنی، که انحصار آن کاملاً هم در اختیار

هنری فارل
دانشمند سیاسی ایرلندی
واستاد امور بین‌الملل
در دانشگاه مطالعات بین‌الملل
جان هاپکینز

آبراهام نیومن
دانشمند سیاسی
واستاد دانشگاه جورج تاون

توسعه سلاح‌های اقتصادی‌همانند توسعه سلاح‌های هسته‌ای شکل گرفته و مشخصه‌های جدیدی را برای ایالات متحده و سایر قدرت‌ها ایجاد کرده است. چین با سرعت قابل توجهی خود را با جهان جدید سازگار کرده، اما قدرت‌های دیگر مثل کشورهای اروپایی با چالش روبه‌رو شده‌اند.

همه مجبور شده‌اند تا تفکر استراتژیک خود نسبت به هم‌پوشانی دکترین‌ها و قابلیت‌های خود با قدرت‌های دیگر و همچنین چگونگی واکنش کسب و کارها که منافع و قابلیت‌های خود را دارند، به‌روز کنند

هم بود. در دورانی که ژئوپلیتیک، هیجان‌های قدیمی جنگ سرد به‌نظر می‌رسید، عده کمی از وابستگی به زیرساخت‌های اقتصادی کشورهای دیگر نگران بودند. این حرکتی اشتباه برای رقبای واشنگتن و در نهایت برای متحدانش هم بود. پس از حملات یازده سپتامبر در سال ۲۰۰۱، ایالات متحده از این سیستم‌ها برای پیدا کردن تروریست‌ها و حامیان آنها استفاده می‌کرد. طی دو دهه از آزمایش‌های فراینده، مقامات آمریکایی جاه‌طلبی‌ها و امتیازهای خود را توسعه دادند. آمریکا از سوءاستفاده از نقاط مقابله مالی علیه تروریست‌ها به اعمال تحریم‌ها علیه بانک‌ها و در وقت مناسب قطع دسترسی کل کشورها مثل ایران از سیستم مالی جهانی تغییر جهت داد.

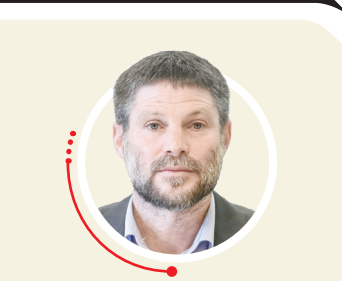
از زیرساخت‌های وابستگی متقابل اقتصادی به‌عنوان ابزاری علیه دشمنان و متحدان آمریکا به کار گرفته شد. زمانی که دولت اول ترامپ از برنامه جامع اقدام مشترک یا برجام، که در سال ۲۰۱۵ آمریکا و دیگر کشورهای بزرگ از جمله کشورهای اروپایی برای محدود کردن برنامه هسته‌ای ایران مذاکره کردند، خارج شد، ایالات متحده تهدید کرد در صورتی که اروپایی‌ها به تجارت با جمهوری اسلامی ادامه دهند، آنها را تحریم می‌کند. دولت‌های اروپایی عمدتاً در محافظت از کمپانی‌های خود در برابر قدرت آمریکا ناتوان بوده‌اند. این زمینه‌ای بود که باعث شد برای اولین بار در سال ۲۰۱۹ درباره استفاده از وابستگی متقابل به‌عنوان سلاح بنویسیم. در آن زمان، بسیاری از مهم‌ترین شبکه‌های اقتصادی که زیرساخت جهانی‌شدن را تشکیل دادند، مثل ارتباطات، شبکه‌های مالی و تولید، چنان متمرکز شده بودند که عملاً تعداد کمی از شرکت‌های کلیدی و بازیگران اقتصادی آنها را کنترل می‌کردند. دولت‌هایی که می‌توانستند قدرت خود بر این شرکت‌ها را اعمال کنند، به‌ویژه دولت آمریکا می‌توانستند برای دریافت اطلاعات از رقبای آن استفاده کنند یا رقبای آن دسترسی به این نقاط حیاتی در اقتصاد جهانی محروم کنند. طی دو دهه آمریکا نهادهایی را ایجاد کرده تا در واکنش به مجموعه‌ای از بحران‌های بخصوص این کنترل را اعمال و هدایت کنند. برخی از مقامات ارشد دولت ترامپ تحقیق آکادمیک ما را پیدا کردند و در کمال تعجب از آنچه می‌دیدند راضی بودند.

بر اساس کتاب کریس میلر تاریخ‌نگار که در سال ۲۰۲۲ با عنوان «جنگ ترشه» منتشر شد، وقتی که دولت می‌خواست شرکت چینی تولیدکننده تجهیزات و دستگاه‌های ارتباطی «هواوی» را تحت فشار بیشتری قرار دهد، یکی از مقامات ارشد، ایده استفاده از وابستگی متقابل به عنوان سلاح را به‌عنوان راهکاری برای تقویت کنترل صادرات در برابر نیمه‌های‌ها دانست و این مفهوم را «چیز زیبایی» توصیف کرد. با این حال هدف اصلی ما نشان دادن جنبه‌های زشت چنین استفاده ابزاری از اقتصاد است. جهانی‌شدن همانطور که مدافعانش وعده داده بودند، چشم‌اندازی از رقابت صلح‌آمیز بازار نبود؛ در عوض پر شد از سلسله‌مراتب، ارتباط با قدرت و آسیب‌پذیری‌های استراتژیک.

مهم‌تر از آن این جهان اساساً بی‌ثبات بود. اقدامات آمریکایی‌ها واکنش کشورهای هدف و اقدامات متقابل ایالات متحده را در پی داشت. قدرت‌های بزرگ می‌توانستند از خود دفاع کنند و به‌دنبال آسیب‌پذیری‌هایی بگردند که بتوانند برای خود بهره‌برداری کنند. قدرت‌های کوچک ممکن است از کانال‌های کمتر پاسخگو با شفافیت کمتر مبادله استفاده کنند که عملاً فضاهای تاریک را در اقتصاد جهانی ایجاد می‌کردند. هر چه ایالات متحده از وابستگی‌های متقابل علیه کشورهای رقیب خود استفاده کرد، احتمال اینکه این رقبای حتی متحدان آمریکا قطع ارتباط کنند، پنهان شوند یا عمل متقابل انجام دهند، بیشتر شد. اگر دیگران هم از وابستگی متقابل به‌عنوان سلاح استفاده کنند، بافت اقتصاد جهانی بر اساس منطقی جدید شکل می‌گیرد و جهانی را بر اساس حمله و دفاع بیشتر از منافع تجاری مشترک به‌وجود می‌آورد.

جو بایدن، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا نیز از سلاح‌سازی اقتصاد به‌عنوان ابزاری روزمره برای کشورسازی استفاده می‌کرد. دولت بایدن کنترل بر صادرات نیمه‌های‌ها را وارد مرحله جدیدی کرد، ابتدا آنها را علیه روسیه اعمال کرد تا برنامه تسلیحاتی مسکو را تضعیف کند و سپس علیه چین. آمریکا دسترسی یکن به نیمه‌های‌های گران‌قیمتی را که برای آموزش موثر سیستم‌های هوش مصنوعی خود نیاز داشت، قطع کرد. به گزارش واشنگتن‌پست، پیش‌نویس سندی که مقامات دولت بایدن با هدف محدود کردن استفاده از تحریم‌ها برای مشکلات فوری امنیت ملی منتشر کردند از ۴۰ صفحه به ۸ صفحه از پیشنهادات بی‌اثر کاهش پیدا کرد. یکی از مقامات پیشین از «سیستم بی‌رحمانه و بی‌پایان تحریم تمام کشورها» انتقاد داشت که «از کنترل خارج شده بود». نگرانی‌های مشابهی درباره کنترل صادرات وجود داشت، کارشناسان سیاسی هشدار دادند که اعمال محدودیت بر فناوری، چین را تشویق کرد تا از چنگ ایالات متحده فرار کند و اکوسیستم خود از فناوری‌های پیشرفته را توسعه دهد. این امر دولت بایدن را متوقف

سیاستمداران

کشور فلسطین نخواهیم داشت

وزیر دارایی رژیم صهیونیستی برای اولین بار جزئیات کامل طرح خودرابرای اعمال حاکمیت‌بر کرانه‌باختری فاش کرد که شامل نقشه‌های دقیقی است که توسط اداره شهرک‌سازی وزارت جنگ در ماه‌های اخیر تهیه شده است. بتزائل اسموتریچ، روز گذشته در کنفرانسی مطبوعاتی ادعا کرد: «زمان آن رسیده که حاکمیت اسرائیل بر کرانه‌باختری اعمال شودو این اقدام باید تضمین کند که یک کشور عرب «تروریست» در کنار ما ایجاد نشود». اسموتریچ گفت: «هرگز اجازه نخواهیم داد شهرهای ما به مناطقی شبیه غلاف غزه تبدیل شوند». او با اشاره به حمایت دولت آمریکا از تصمیم تل آویوبرای حذف ایده تشکیل کشور فلسطین، مدعی شد: «اعمال حاکمیت‌بر کرانه‌باختری مانع از آن خواهد شد که کشور فلسطین که می‌خواهد ما را نابود کند، تشکیل شود». اسموتریچ ادعا کرد: «اعمال حاکمیت بر کرانه باختری اقدامی واقعی‌بینانه برای مقابله با حمله سیاسی به اسرائیل است.»

هیچ توطئه‌ای در کار نیست

دیمیتری پسکوف، سخنگوی کاخ کرملین روز گذشته گفت که هیچ کشوری نه تمایل و نه زمان آن را برای توطئه‌چینی علیه آمریکا ندارد. پسکوف طی نشست خبری در کاخ کرملین گفت: «هیچکس در حال توطئه‌چینی نیست، نه تمایلی برای آن وجود دارد و نه زمانی برای آن. امیدواریم این اظهارات استعاری باشد». به نوشته خبرگزاری «اسپوتنیک»، وی در ادامه توضیح داد: «همکاری روسیه با چین و کره شمالی در خدمت منافع ملی ما است و علیه هیچ کشور دیگری نیست». سخنگوی کرملین با بیان اینکه هیچ ارتباط معناداری بین سران روسیه و جمهوری آذربایجان در یکن وجود نداشت، افزود: «اظهارات منفی صدراعظم آلمان در مورد پوتین نیز قابل اعتنا نیست». از سوی دیگر یوری اوشاکوف چهارشنبه در پاسخ به پرسش پاول زاروبین روزنامه‌نگار تلویزیون روسیه گفت: «کرملین امیدوار است که مطلب ترامپ در شبکه‌های اجتماعی درباره توطئه ادعایی از جانب روسیه، چین و کره شمالی با لحنی طنزآمیز نوشته‌شده باشد.»

حضور ناتو در مذاکرات امنیتی اوکراین

مارک روته، دبیرکل سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) اعلام کرد که این ائتلاف نظامی در مذاکرات تضمین امنیتی اوکراین حضور خواهد داشت. روته در یک کنفرانس مطبوعاتی تأیید کرد که ناتو به عنوان یک سازمان در مذاکرات مربوط به تضمین‌های امنیتی برای اوکراین و آماده‌سازی استقرار نیروهای نظامی در این کشور شرکت خواهد کرد. وی در همین ارتباط افزود: «فرمانده کل نیروهای ناتو در اروپا در مذاکرات درباره تضمین‌های امنیتی شرکت می‌کند.» روته همچنین گفت: «ناتو به عنوان یک «سازمان» بدون شک در این امر دخیل است، چرا که برای ما بسیار مهم است که نیروهای ما بیش از حد پراکنده نشوند.» دبیرکل ناتو از کشورهای عضو این ائتلاف نظامی خواست تا اقدامات خود برای سفارش و خرید تسلیحات آمریکایی به منظور کمک به کی‌یف را با سرعت بیشتری دنبال کنند. وی گفت: «کمک‌های آمریکا به ارزش ۲ میلیارد یورو که توسط کشورهای اروپایی پرداخت شده، به اوکراین تحویل داده شده است و من از سایر کشورهای ناتو می‌خواهم که در این تلاش‌ها مشارکت فعال داشته‌باشند.»

